

AS “Sadales tīkls” valdes priekšsēdētājs Sandis Jansons: par Latvijas elektrotīkla infrastruktūras modernizāciju

Drošas un stabilas elektroenerģijas apgādes nodrošinājums visiem lietotājiem Latvijā ir uzdevums, kuru kopīgi risina gan enerģijas ražotāji un tirgotāji, gan elektroenerģijas pārvades un sadales sistēmas operatori (PSO un SSO).

Neraugoties uz dabas untumiem, stihijām un citiem nelabvēlīgiem apstākļiem, sistēmas operatoriem ir jāgādā par to, lai ikviens lietotājs sev vēlamā laikā saņemtu drošu un kvalitatīvu elektroenerģijas piegādi. Protams, īslaicīgi atslēgumi abu operatoru pārraudzītajos tīklos ir iespējami un var rasties no infrastruktūras tehniskā stāvokļa un operatoru

darba neatkarīgu apstākļu dēļ. Aizvadītajos gados paveikts daudz, lai šādi atslēgumi kļūtu arvien retāki un to laika periods – arvien īsāks. Latvijas elektroenerģijas sadales sistēmas elektrotīkla tehniskā stāvokļa un veiktspējas uzlabošanā ieguldīts daudz darba un finanšu līdzekļu, uz pusi samazinot elektrotīkla bojājumu skaitu, un līdzšinējais veikums ļauj AS “Sadales tīkls” līdz 2022. gadam realizēt uzņēmuma darbības efektivitātes uzlabošanas programmu, būtiski optimizējot darbībai nepieciešamos resursus un samazinot saimnieciskās darbības izmaksas par 70 milj. EUR.

Latvijas elektroenerģijas sadales tīkla kopgarums sasniedz teju 94 000 km, un elektroenerģijas piegāde tiek nodrošināta vairāk nekā 1,1 miljonam lietotāju objektu visā valstī. AS “Sadales tīkls” ik gadu īsteno ievērojamus elektroapgādes kvalitātes un drošuma uzlabošanas projektus, kas prasa ilgtermiņa investīcijas. Elektrotīkla atjaunošanā katru gadu jāiegulda vismaz 60 milj. EUR – tas nepieciešams, lai pēc vairākiem gadu desmitiem elektrotīkls būtu drošs un uzņēmums spētu klientiem nodrošināt nepārtrauktu un kvalitatīvu elektroapgādi.

Arī šogad uzņēmums veic vērienīgus elektroapgādes kvalitātes uzlabošanas pasākumus, atjauno novecojušās elektrolīnijas, veic gaisvadu elektrolīniju balstu nomaiņu, gaisvadu elektrolīnijas pārbūvē par kabeļu līnijām, kā arī turpina veikt elektrolīniju trašu tīrīšanu, kas būtiski paaugstina elektroapgādes drošumu un kvalitāti, mazinot arī nelabvēlīgu laikpāstākļu izraisītu traucējumu risku.

Par to, kā notiek Latvijas sadales tīkla infrastruktūras modernizācijas darbi un kādas jaunas vēsmas skar pašu sadales sistēmas operatoru, E&P pastāstīja AS “Sadales tīkls” valdes priekšsēdētājs **Sandis Jansons**.

Īsi par uzņēmumu un tā investīciju plāniem šogad

AS “Sadales tīkls” ir elektrotīkla uzturētājs un attīstītājs Latvijā, kas nodrošina elektroenerģijas piegādi vairāk nekā vienam miljonam klientu objektu. Atbilstoši licencei uzņēmumam jānodrošina un jāuztur energoapgādei nepieciešamie objekti, jānodrošina nepārtraukta elektroenerģijas piegāde, drošības prasību ievērošana un darbinieku kvalifikācijas atbilstība, kā arī plānveidīgi jāattīsta sava darbība, lai elektrotīkla attīstība būtu koordinēta un efektīva.

Juridiski patstāvīgu darbību AS “Sadales tīkls” sāka 2007. gada 1. jūlijā, Latvijai pildot Eiropas Savienības (ES) direktīvu prasības, kas paredzēja pakāpenisku elektroenerģijas tirgus liberalizāciju. AS “Latvenergo” restrukturizācijas gaitā tika juridiski nodalīti elektroenerģijas pārvades (PSO) un sadales sistēmas operatori (SSO). AS “Sadales tīkls” pilda SSO funkcijas un ietilpst Latvenergo koncernā.

Lai elektroenerģijas lietotājiem Latvijā garantētu energoresursu labu kvalitāti un pastāvīgi paaugstinātu piegādes drošumu, AS “Sadales tīkls” šogad elektrotīkla modernizācijā un rekonstrukcijā, kā arī viedajās tehnoloģijās būs ieguldījis 99 milj. EUR, plānveidīgi veicot elektrotīkla atjaunošanu, vīdsprieguma elektrotīkla automatizāciju, vīdsprieguma gaisvadu līniju pārbūvi kabeļu līnijās, 0,23 kV elektrotīkla rekonstrukciju Rīgas vēsturiskajā centrā un sprieguma kvalitātes uzlabošanu.

Šogad īstenoto pasākumu ietvaros AS “Sadales tīkls” kopumā plāno atjaunot un rekonstruēt zemsprieguma un vīdsprieguma elektrolīnijas 1700 km garumā. Tajā skaitā 209 km vīdsprieguma gaisvadu līnijas plānots pārbūvēt par kabeļu līnijām un rekonstruēt vai no jauna izbūvēt 600 transformatoru apakšstacijas.

Plānoto investīciju apjoms, kā norāda S. Jansons, ir visai ievērojams, taču, tā kā sadales tīkla saimniecības (ar visu fizisko infrastruktūru, tostarp balstiem, kabeļiem, transformatoru stacijām un citiem pamatlīdzekļiem) kopējā vērtība

sasniedz ap pusotru miljardu EUR, tad ikgadējo investīciju apjoms 60 milj. EUR apmērā nemaz tik lielu procentuālo īpatsvaru neveido. Protams, gadu no gada ieguldīto līdzekļu apjoms var mainīties gan samazinājuma, gan palielinājuma virzienā, tomēr investīciju novirzes algoritms visos gadījumos ir skaidri definēts un caurskatāms.

Katrs ieguldījums AS “Sadales tīkls” infrastruktūrā tiek izvērtēts ļoti skrupulozi – pirmām kārtām no investīciju atdeves efektivitātes viedokļa. Lemjot par konkrētu objektu rekonstrukciju, tiek uzdots jautājums: vai šajā objektā ir izdevīgāk atstāt elektrolīniju pašreizējā stāvoklī un regulāri braukt to remontēt, tā palielinot uzņēmuma operatīvās izmaksas, vai apzināties, ka līnija ir novecojusi, tai pastāvīgi nepieciešami teju avārijas remontdarbi, tādēļ labāk to pilnībā nomainīt un tuvākajos piecos gados neuztraukties par remontiem? Droši vien jebkuram atbildīgam saimniekam otrs variants šķīstu pamatotāks.

Elektroenerģijas patēriņa īpatnības Latvijā

Latvija ir zaļa valsts, mums ir plaša mežaina teritorija, kur vēsturiski izveidojusies liela elektrificēto objektu izklīde. Latvijā ir samērā daudz individuālo dzīvojamo ēku un viensētu (pretēji, piemēram, Lietuvai), kas atrodas attālu cita no citas un arī no transformatoru punktiem, tomēr elektroenerģijas piegāde tām ir jānodrošina tikpat kvalitatīvi kā jebkuram objektam pilsētā. Tas ir mūsu galvenais uzdevums un pienākums. Mūsu valsts elektrificēto objektu relatīvi plašā izklīde un mazais elektroenerģijas patēriņš uz vienu pieslēgumu ir galvenie iemesli, kāpēc Latvijā ir zema elektrotīkla izmantošanas efektivitāte. Arī AS “Sadales tīkls” ieņēmumi uz vienu tīkla kilometru ir vieni no zemākajiem Eiropas valstīs, un, lai šo situāciju labotu, 2016. gadā ir sperts pārdomāts un rūpīgi izsvērts solis, ieviešot fiksēto maksu par pieslēguma nodrošināšanu. Klienti vērtē gan to, vai elektrotīkla pieslēgums, piemēram, lauku viensētai nākotnē vispār būs nepieciešams, gan to, vai esošā elektrotīkla pieslēguma jauda ir atbilstoša viņu vajadzībām.

Kā stāsta S. Jansons, nelielais elektroenerģijas patēriņš uz vienu pieslēgumu Latvijā ir veidojies vēsturiski – arī tāpēc, ka lietotāji samērā reti izmanto elektriskās ierīces siltumapgādei. Tomēr, iespējams, nākotnē situācija šajā ziņā varētu mainīties.

Lai AS “Sadales tīkls” ieņēmumi un darbības rādītāji tuvos Eiropas vidējam līmenim, valstī būtiski jāpaaugstina elektrotīkla izmantošanas efektivitāte. Lai ilgtermiņā uzņēmums spētu strādāt ar ieņēmumiem, no kuriem lielākā daļa (70%) ir mainīgi, jo atkarīgi no klientu patērētās elektroenerģijas apjoma, AS “Sadales tīkls” pārskata darbības procesus un optimizē darbam nepieciešamos resursus.

Viens no AS “Sadales tīkls” mērķiem ir saglabāt nemainīgu sadales pakalpojumu tarifu laikposmā līdz 2022. gadam, neskatoties uz izmaksu pieaugumu visās nozarēs. Jādara viss iespējams, lai ar uzsāktajām efektivitātes programmām spētu amortizēt gan personāla izmaksu ikgadējo pieaugumu, gan energoresursu, gan atsevišķu investīciju projektu izmaksu pieaugumu.

Efektivitātes uzlabošanas programma un strukturālās pārmaiņas

S. Jansons apliecina: uzņēmuma darba efektivitātes uzlabošanas gaitā AS “Sadales tīkls” nekad nav vēlējies apstāties pie sasniegtā, tāpēc 2017. gadā tika uzsākta un līdz 2022. gadam noritēs visaptveroša uzņēmuma efektivitātes paaugstināšanas programma. Tā skar visas uzņēmuma darbības jomas, iekšējās darba organizācijas procesus un funkcijas.

No šī gada 1. janvāra ir mainīta uzņēmuma struktūra, pilnveidoti darba procesi, pārskatīta aktīvu un personāla pārvaldība. Līdz ar strukturālajām izmaiņām ir pārskatīts darbam nepieciešamo resursu apjoms, arī darbinieku skaits, viņu pienākumi un atbildība. Darbs turpinās, un jau tagad ir skaidrs, kuras darbības vēl var apvienot un kuru veikšanai vairs nav nepieciešams personāls, vienlaikus nenodarot kaitējumu uzņēmuma sniegto pakalpojumu kvalitātei, bet tieši pretēji – to paaugstinot.

Salīdzinot ar 2017. gada sākumu, uzņēmuma darbībai nepieciešamo darba vietu skaits ir samazināts par 466 vienībām,

un kopumā līdz 2022. gadam personāla skaits tiks samazināts par 810 darbiniekiem. Vienlaikus samazināsies darbam nepieciešamo transportlīdzekļu skaits par 407 vienībām (šobrīd nomātais autoparks ir samazinājies jau par 150 automašīnām), kā arī, pārskatot darbaspēka un resursu pārvaldību, līdz 2021. gadam AS “Sadales tīkls” visā Latvijā optimizēs darbinieku un specializētās tehnikas ģeogrāfiskās dislokācijas vietu (bāzu) skaitu no 50 līdz 28. Tādējādi samazināsies transporta ekspluatācijas un nekustamo īpašumu lietošanas un uzturēšanas izmaksas.

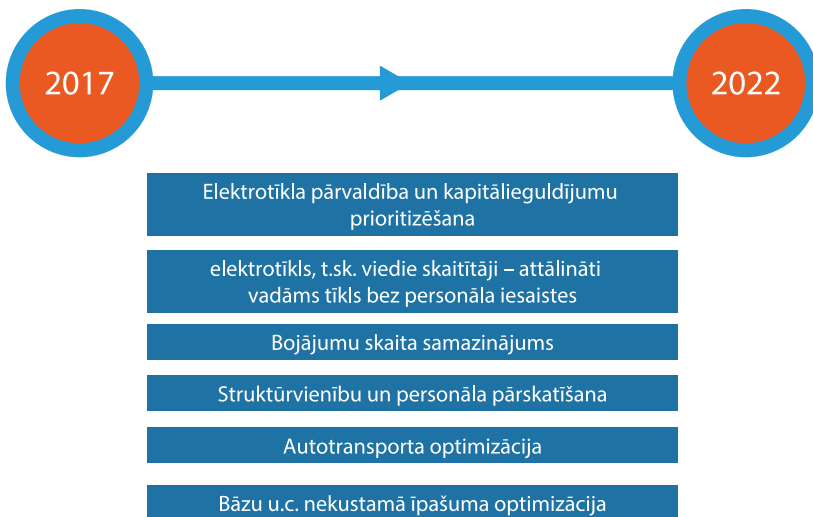
Visi plānotie pasākumi ir vērsti uz izmaksu lietderīgu optimizāciju, kā arī elektroenerģijas lietotāju vajadzību apmierināšanu un tiem sniegtā servisa uzlabošanu. Paveicot visus ieplanotos efektivitātes paaugstināšanas pasākumus, būtiski tiks uzlabota uzņēmuma pārvaldība, līdz 2022. gadam samazinot saimnieciskās darbības izmaksas par 70 milj. EUR.

Liekot lietā jaunus un inovatīvus tehniskos risinājumus, var optimizēt arī operatīvā darba procesu. Pēdējos piecos gados AS “Sadales tīkls” mērķtiecīgi investējusi ievērojamus finanšu līdzekļus elektrotīkla infrastruktūras sakārtošanā – nomainot novecojušās līnijas un vīdsprieguma gaisvadu līnijas aizstājot ar kabeļu līnijām. Uzņēmums arī ieviesis elektrotīklā digitālās tehnoloģijas un risinājumus.

Salīdzinājumam – uzsākot patstāvīgu darbību 2007. gadā, AS “Sadales tīkls” nācās novērst ap 50 000 tīkla infrastruktūras bojājumu gadā, turpretī pagājušajā gadā bojājumu skaits saruka līdz 20 000. Pēdējos četros gados ir būtiski uzlabojušies elektroapgādes kvalitātes rādītāji SAIDI (vidējais elektroapgādes pārtraukumu ilgums (minūtēs) vienam klientam gadā) un SAIFI (vidējais elektroapgādes pārtraukumu skaits vienam klientam gadā). Tiecoties sasniegt Eiropas vidējo SAIDI un SAIFI līmeni, uzņēmums ir samazinājis vidējo elektroapgādes pārtraukumu ilgumu vienam klientam no 466 minūtēm 2014. gadā līdz 261 minūtei 2017. gadā, bet vidējo elektroapgādes pārtraukumu skaitu vienam klientam – no 3,7 reizēm 2014. gadā līdz 2,8 reizēm 2017. gadā. Šajos datos ir iekļauti elektroapgādes kvalitātes rādītāji klientiem Rīgā, kur 2017. gadā vidējais elektroapgādes pārtraukuma ilgums bija 17,2 minūtes un vidējais elektroapgādes pārtraukumu skaits vienam klientam gadā – 0,15 reizes.

Uzņēmuma darbs ir kļuvis efektīvāks, ikdienā reaģējot uz izsaukumiem: kā atzīst S. Jansons, operatīvais dienests praktiski pilnā avārijas dienesta funkciju. Uzlabojot un modernizējot specializētās tehnikas parku, spējams to pašu darbu paveikt daudz ātrāk, nepiesaistot papildu personālu. Turklāt, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas, paaugstinām darbinieku mobilitāti. Piemēram, darba uzdevumus darbinieks saņem elektroniski un novērst elektrotīkla bojājumu dodas jau no mājām. Tas ļauj ietaupīt laiku un

AS «Sadales tīkls» darbības efektivitātes paaugstināšanas projekts

Darbības efektivitāti ļauj paaugstināt iepriekšējos gados paveiktais

Par 54% samazinājies elektrotīkla bojājumu skaits

Uzstādīti 500 000 viedie elektroenerģijas skaitītāji

Digitālās tehnoloģijas un risinājumi ļauj elektrotīklu vadīt attālināti

Speciālās tehnikas parks ļauj darbu veikt ātrāk un drošāk, neiesaistot papildu personālu

Darbinieku mobilitāte – darbu uzsāk brigāde, kura ģeogrāfiski atrodas vistuvāk

Darba process tiek organizēts elektroniski, nav nepieciešama fiziska darbinieku klātbūtne

Ieguvumi

Investīcijas elektrotīkla atjaunošanai

Personāla izmaksu samazinājums

Nekustamo īpašumu lietošanas un uzturēšanas izmaksu samazinājums par 1 miljonu eiro

Vieglā transporta nomas maksas, civiltiesiskās apdrošināšanas, transportlīdzekļu kopšanas, remontu un degvielas izmaksu samazinājums

Kumulatīvais darbības izmaksu efekts – 70 miljoni EUR

resursus, kas nepieciešami, lai, piemēram, darbinieks no mājām atbrauktu līdz bāzei saņemt darba uzdevumu. Šobrīd personāls var veikt savu darbu, nebraucot pēc darba uzdevuma uz bāzi, bet uzreiz pārvietojoties no punkta A uz punktu B. Tā izdodas ne tikai samazināt bāzu skaitu, bet arī ieviest jaunu dienesta darba kārtību: operatīvajam personālam ir jāspēj vidēji stundas laikā ierasties notikuma vietā līdz ar visu tehniku un problēmas novēršanai nepieciešamajiem materiāliem. Pakāpeniskā pāreja uz šo jauno darbības formātu, protams, ir nopietns izaicinājums gan pašiem darbiniekiem, gan uzņēmumam kopumā, gan visai sabiedrībai, "laužot" gadu desmitos ierasto darba organizācijas un uzraudzības struktūru, jo operatīvā darba personālam būs ļauns darba automašīnas novietot savā dzīvesvietā.

AS «Sadales tīkls» darbības efektivitātes paaugstināšanas programma

Līdz 2022.gadam plānots	Šobrīd paveikts
Slēgt 810 darba vietas	Slēgtas 466 darba vietas
Samazināt vieglo automašīnu transporta parku par 407 vienībām	Samazināts vieglo automašīnu transporta parks par 150 vienībām
Samazināt tehniskās bāzes no 50 uz 28	Atbrīvotas 10 tehniskās bāzes
Pilnveidot un uzlabot darbības procesus	Slēgtas 4 struktūrvienības
Apvienot Dispečervadības centrus no 7 uz 3	Pārskatīti procesi un darbības
	Ieviesta darbinieku mobilitāte

Kaimiņu pieredze un šī brīža izaicinājumi

Istenojot pasākumu programmu uzņēmuma efektivitātes paaugstināšanai, AS "Sadales tīkls" speciālisti mācās no to kaimiņvalstu pieredzes, kuru klimatiskie apstākļi un ģeogrāfiskā situācija, piemēram, teritorijas apmežotība, ir līdzīgi Latvijai. Kā labās prakses piemēri tiek uzskatīti SSO Somijā un Zviedrijā; tiek vērtēti arī mūsu Baltijas kaimiņu Lietuvas un Igaunijas SSO optimizācijas un efektivitātes uzlabošanas pasākumu rezultāti.

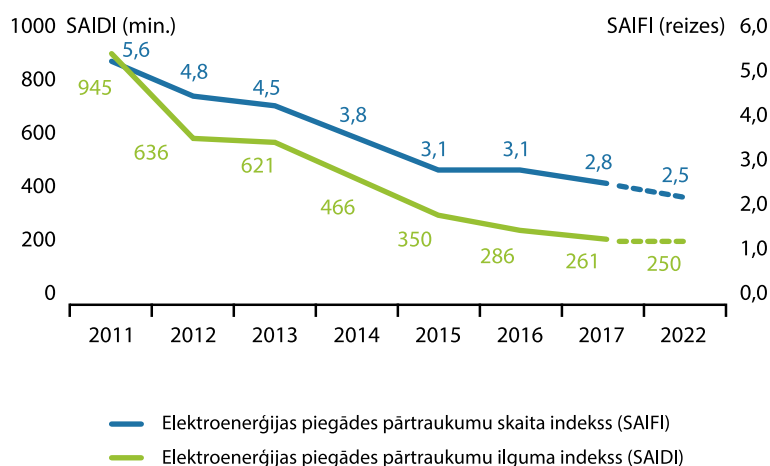
Bieži vien klienti vēlas zināt, kad gaisvadu elektrolīnijas tiks pārbūvētas par kabeļu līnijām, taču neizvērtē pārbūves izmaksas un efektivitāti. Piemēram, gaisvadu elektrolīnijas pārbūve par kabeļu līniju videsprieguma elektrotīklā izmaksā apmēram trīs reizes dārgāk nekā vecās gaisvadu līnijas nomaina pret jaunu gaisvadu līniju, savukārt zemspriegumā šīs izmaksas atšķiras tikai nedaudz. Videsprieguma elektrotīkls kabeļu līniju izpildījumā tiek izbūvēts tikai tur, kur tas nodrošina elektroapgādi pilsētām, ciemiem, blīvi apdzīvotām vietām, kā arī vietām, kur attīstīta uzņēmējdarbība. Padomju laikos vienam objektam tika paredzētas trīs vai pat četras pieslēguma alternatīvas, piemēram, lopu fermām, kas padomju laikos atradās teju katrā pagastā. Mūsdienās situācija ar elektroenerģijas patēriņu un objektu izvietojumu ir krasi mainījusies, tāpēc patlaban AS "Sadales tīkls", veicot tīklu rekonstrukciju, no šīs koncepcijas atsakās, atstājot tikai to, kas klientam ir patiešām nepieciešams. Tas dod iespēju samazināt un optimizēt elektrotīkla uzturēšanas un remontu izmaksas.

Nākamajos piecos gados uzņēmums vēlētos būtiski samazināt zemsprieguma tīkla garumu, tomēr šīs ieceres īstenošanu varētu kavēt apstākļi, ka Latvijā vērojamā depopulācija nemaz tik strauji nesamazina

galalietotāju skaitu attālos reģionos – lai gan klienti savās lauku mājās elektroenerģiju nelieto vai lieto ļoti maz, elektrotīkla pieslēgums tiek saglabāts, kas uzņēmumam uzliek par pienākumu to uzturēt drošā tehniskā stāvoklī un elektrolīniju remontēt. Savukārt videsprieguma tīkla kopgaruma būtisks samazinājums tuvākajā nākotnē netiek plānots.

Plānojot nākotnes investīcijas, AS "Sadales tīkls" rūpīgi izvērtē lietotāju skaita dinamiku, elektrotīkla vecumu un stāvokli, kā arī elektroenerģijas patēriņa rādītājus. Redzams, ka lauku reģionos aizvien ir objekti, kur klientiem vairs nav nepieciešama tik liela elektrotīkla pieslēguma jauda, bet tai ir jābūt rezervētai – tas savukārt sadārdzina elektrotīkla pieslēgumu izbūvi jaunajiem lietotājiem. Tādēļ nepieciešams panākt, lai lietotāji arī turpmāk izvērtētu savu elektrotīkla pieslēgumu jaudu, izmantotu to efektīvi vai atteiktos no elektroenerģijas pieslēguma, ja tas vairs nav nepieciešams. Kopš sadales sistēmas pakalpojumu jauno tarifu apstiprināšanas uzņēmums ir saņēmis ap 60 000 pieteikumu pieslēguma jaudas samazināšanai un vairāk nekā 20 000 objektu īpašnieki ir informējuši, ka elektroenerģijas piegāde vairs nav nepieciešama.

Elektroapgādes kvalitātes rādītāji

Lietotāji joprojām var pārskatīt izmantotās elektroiekārtas un tehnoloģiskos procesus un atteikties no tās elektrotīkla pieslēguma jaudas, kas faktiski nav nepieciešama, vai to pakāpeniski samazināt.

Jāņem vērā, ka uzņēmuma atbildībā elektroapgādes sistēma ir līdz noteiktai piederības robežai un par mājas iekšējiem elektrotīkliem atbild tās īpašnieks vai apsaimniekotājs. Tātad, ja nākotnē elektroenerģijas lietotāja patēriņam būs tendence pieaugt, tad viņam būs jādomā par iekšējās infrastruktūras sakārtošanu, jāpārbauda elektrotīkla stāvoklis un jauda, jo daudzu ēku iekšējie elektrotīkli ir izbūvēti pirms trīsdesmit un vairāk gadiem, lai darbinātu tolaik pieejamās elektroierīces.

Tikpat liels, ja ne vēl lielāks, izaicinājums nākotnē būs elektromobiļu skaita pieaugums – S. Jansons ir pilnīgi pārliecināts, ka elektromobilitātes popularitāte Latvijā tikai pieaugs. Lai pietiekami ātri uzlādētu elektromobiļa baterijas, nepieciešams jaudīgs trīsfāžu pieslēgums, turklāt viena mājsaimniecība var izmantot vairākas automašīnas, bet uzņēmums – pat desmit vai vairāk. Tas nozīmē, ka jau šobrīd gan elektroenerģijas lietotājiem, gan SSO jādomā par brīdi, kad elektromobilitāte “uzņems lielus apgriezienus”.

Viedizācija – ilgtspējīgas nākotnes pamats

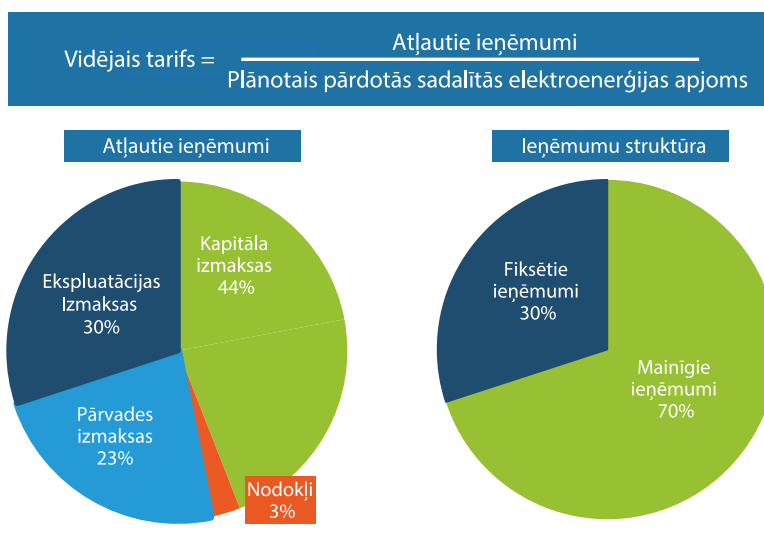
AS “Sadales tīkls” viedizācības jeb digitālo tehnoloģiju un risinājumu ieviešanas programma ir viens no nozīmīgākajiem darba efektivitātes uzlabošanas pasākumu kompleksa elementiem. Attīstot digitalizāciju, elektrotīkls kļūst attālināti vadāms un elektroapgādi AS “Sadales tīkls” klientiem var atjaunot ātrāk – to nodrošina vienotā Dispečervadības sistēma un attālināti vadāmie jaudas slēdži. Elektrotīkla bojājuma gadījumā elektroapgādi klientiem varam atjaunot attālināti, vēl pirms operatīvais personāls ir ieradies notikuma vietā.

Būtisku ieguvumu sniedz viedie elektroenerģijas skaitītāji. Patlaban visā Latvijā ir uzstādīti ap 500 000 jeb 50% no visiem plānotajiem viedajiem skaitītājiem, tādējādi attālināti tiek uzskaitīti jau vairāk nekā 80% elektroenerģijas patēriņa. Plānots, ka viedo skaitītāju uzstādīšanas programma noslēgsies 2022. gadā, kad ikvienā Latvijas mājsaimniecībā, neatkarīgi no patērētā elektroenerģijas apjoma un pieslēguma veida, būs uzstādīts šāds skaitītājs.

Līdz ar viedo skaitītāju ieviešanu samazinās darbam nepieciešamā elektrozskaites personāla apjoms, jo skaitītāju rādījumu iegūšanu, to atslēgšanu/pieslēgšanu uzņēmuma darbinieki var veikt attālināti. Šogad, nodrošinot pusi Latvijas elektroenerģijas pieslēgumu ar viedajiem skaitītājiem, uzņēmums ir optimizējis vairāk nekā 300 elektrozskaites personāla vienības.

S. Jansons uzsver, ka AS “Sadales tīkls” savulaik ir izdevies izvēlēties labāko risinājumu viedo skaitītāju ieviešanai, kas tiek īstenota pakāpeniski vairākos posmos. Tādējādi ir

AS «Sadales tīkls» tarifs

iespējams saprast, kā tehnoloģijas darbojas, kādi ir riski, turklāt ražotāju konkurence būtiski samazina to iegādes izmaksas. Līdz ar to katrā nākamajā solī tiek ņemta vērā iepriekšējā pieredze attiecībā uz iekārtām un to ražotājiem. Jau šobrīd viedo skaitītāju izmaksas ir līdzvērtīgas elektronisko skaitītāju izmaksām, un tas ļāvis būtiski samazināt kopējās izmaksas visu skaitītāju nomaīnai. Turpretī Igaunijā tika izņemts visu projektu īstenot uzreiz: tam bija nepieciešams liels investīciju apjoms un šobrīd jau redzam, ka ziemeļu kaimiņu lietotās tehnoloģijas ir novecojušas.

Papildus ieviestajiem risinājumiem un tehnoloģijām AS “Sadales tīkls” ļoti nopietni pievēršas arī automatiskās bojājumu vietu lokalizācijas sistēmas FLIR ieviešanai dispečeru funkciju atslogojumam. Pateicoties šai jaunajai tehnoloģijai, sistēma pati spēj identificēt bojājumu vietas, vienlaikus palīdzot dispečeram rast labāko alternatīvo “apvedceļu” risinājumu noteiktu elektrolīniju vai to posmu atslēgumu un citu bojājumu rašanās gadījumā. Cilvēka reakcijai un darbībām nepieciešams ilgāks laiks, savukārt automatizētā sistēma daudz ātrāk spēj reaģēt uz atslēgumu un pieslēdz rezerves līniju praktiski uzreiz visos reģistrētajos elektrotīkla bojājumos vienlaicīgi. Šogad AS “Sadales tīkls” plāno aprikt ar FLIR vismaz 5% no vīdsprieguma elektrotīkla darbībām.

Visa elektrotīkla aprikošana ar šo sistēmu būs laikietaipīgs process, kas hronoloģiski pārsniegs efektivitātes uzlabošanas programmas realizācijas ietvaru, jo tas iet roku rokā ar elektrotīkla infrastruktūras, tās nozīmīgāko elementu, atjaunošanu.

Investīcijas, kas ik gadu tiek veiktas elektrotīkla atjaunošanai un attīstībai visos Latvijas reģionos, ir dzīves kvalitātes nepieciešamība un garants. Elektroapgādes drošums un kvalitāte būtiski ietekmē tautsaimniecības attīstību un valsts konkurētspēju, tādējādi nodrošinot iekšzemes kopprodukta pieaugumu. Klientu prasības ar katru brīdi pieaug, un ikviens Latvijas iedzīvotājs un uzņēmējs sagaida, lai gan šodien, gan arī pēc vairākiem gadu desmitiem elektrotīkls būtu stabils un drošs, elektroapgāde būtu nepārtraukta un atbilstošā kvalitātē, jo pat īslaicīgi elektroenerģijas piegādes pārtraukumi vai sprieguma svārstības rada zaudējumus uzņēmējiem un sagādā neērtības iedzīvotājiem gan pilsētās, gan lauku reģionos. **E&P**